

Lužná

Základní charakteristika obce

Počet obyvatel (vždy k 31. 12.) 2011 | 2013 | 2015 | 2017 | 2019: **1 820** | **1 851** | **1 914** | **1 903** | **1 882**

www.luzna.cz

Lužná leží ve střední části správního obvodu ORP Rakovník, severně od Rakovník, s nímž přímo sousedí. Obec je součástí Mikroregionu Poddřbánsko.

Obec leží na severním okraji CHKO Křivoklátsko. Převážná část správního území obce, prakticky celá východní část, je souvisle zalesněná hlubokým Křivoklátským hvozdem. Pouze krajina bezprostředně navazující na sídla Lužná a Lužná II je intenzivně zemědělsky obhospodařovaná. Na území obce pramení hned několik potok (Křížový potok, Čistý potok, Krásnodolinský potok, Skelnohuťský potok).

V části obce Lužná-u nádraží (Lužná II) je situována železniční stanice Lužná u Rakovníka, která je křižovatkou železničních tratí č. 120 Praha – Kladno – Rakovník a č. 124 Lužná u Rakovníka – Chomutov a č. 125 Krupá – Kolečovice (v současné době mimo provoz) a v minulosti bývala významným dopravním uzlem severozápadních Čech.

Sídelní struktura obce dominují dvě obytná sídla: Lužná (nejstarší sídlo obce) a Lužná II, které se rozvinulo jižně od železniční stanice Lužná u Rakovníka. Na západním okraji lesa, u Lužné II, se nachází rozsáhlý areál lesní správy a naproti, u Čistého rybníka, pak chatová osada. V lesích ve východní části obce se nachází několik prostorově oddělených sídel a samot, převážně rekreačně využívaných (Tři Stoly, Štýlovna, Belšanka, Krásná Dolina, Skelná Huť). Pod hradem Hlavačov, v údolí Lišanského potoka, se nachází obytně-rekreační enkláva Na Cikánce. Na jižním okraji obce, na hranici s Rakovníkem, se nachází sportovní areál TJ Tatran Lužná a vedle ní další chatová osada.

Na severním okraji obce je v lese bývalý vojenský prostor.

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1352.

Hodnoty na území obce

Přírodní a krajinné hodnoty

Chráněná krajinná oblast Křivoklátsko

Ptačí oblast Křivoklátsko – Populace včelojeda lesního, výra velkého, kulíška nejmenšího, ledňáčka říčního, žluny šedé, strakapouda prostředního, lejska malého, lejska bělokrkého a jejich biotopy

Biosférická rezervace UNESCO Křivoklátsko

Památné stromy – Buky a borovice v Lužné, Jeřáb břek, Dub u Sládkova kříže, Buk pod Markerovkou, Buk u Pondělíčků, Buk u Červeného kanálu, Dub zimní

Masiv lesa

Údolí Lišanského potoka

Lužná

Údolí Čistého potoka
Údolí Křížového potoka
Krásnodolinský potok s rybniční soustavou
Údolí Skelnohuťského potoka
Jeskyně Čejkovka
Vrch Louštín – dominanta Luženských lesů

Kulturně historické hodnoty

Dochované historické jádro Lužné, okolo velkorysé obdélné návsi
Velkorysá obdélná náves, ve své ploše částečně zastavěná
Husův sbor (NKP) – modernistická stavba z let 1925-1926 od arch. Tomáše Šaška, shodná se sborem ve Voticích (okres Benešov)
Hradiště Hlavačov, archeologické stopy (NKP) – pozůstatky hradu ze 13. st., který stál asi 1,5 km severně od jádra Rakovníka; vybudován na výrazné terénní hraně nad Lišanským potokem; nejsou patrné relikt kamenných zdí, ale je zřetelný obvodový příkop a val; hrad byl poničen novověkou těžbou kamene
Kostel sv. Barbory (NKP) – velmi cenná pozdně barokní architektura, postavená podle návrhu Františka Ignáce Préea v l. 1750 - 58 na místě gotického kostela z 1. pol. 14. stol.
Pozůstatky dehtářských pecí, archeologické stopy (NKP) – pozůstatky středověkého dehtářského pracoviště v údolí Krásnodolinského potoka východně od vsi Lužná; pozůstatky dílny pro zpracování smoly z 15. století byly po ukončení archeologického výzkumu zakryty zeminou; patrné nerovnosti v místech výrobních objektů
Babinského kámen v lese mezi Lužnou a Krušovicemi - podle pověsti je upomínkou na pobyt (ne)slavného loupežníka Babinského ve zdejších lesích; okolo roku 1830 se prý skrýval v lesích u Krušovic, když čekal na svého kumpána, uvězněného v Rakovníku, kde měl být později i popraven
Železniční nádraží Lužná u Rakovníka – architektonicky čistá nádražní stavba z konce 19. století, z místně charakteristického opukového zdiva
Architektonicky zajímavé vily: Lesní správa Lužná, Lužná II č.p. 265
Architektonicky čistá budova nové školy v Lužné, postavená v roce 1914
Železniční ČD muzeum Lužná u Rakovníka – depo historických drážních vozidel, největší železniční muzeum v ČR
Muzeum amerických historických automobilů

Civilizační hodnoty

Základní škola (kapacita 250 žáků, v roce 2019/2020 obsazenost 172 žáků), vybavení: školní jídelna, školní družina, tělocvična, víceúčelové hřiště
Mateřská škola (kapacita 72 dětí, v roce 2019/2020 obsazenost 54 dětí)
Praktický lékař pro dospělé
Praktický lékař pro děti a dorost
Zubní lékař
Pošta
Osvětová beseda / kino
2 obecní knihovny
Fotbalové hřiště a sportovní areál TJ Sparta Lužná
Sportovní areál TJ Lokomotiva Lužná
Víceúčelové hřiště u základní školy
4 dětská hřiště
cvičební stroje pro volnočasové aktivity občanů (na návsi v Lužné)
Obchod s potravinami JEDNOTA
Obchod se smíšeným zbožím
Obchod se smíšeným zbožím PLUS
Obchod se zahradní technikou
Obchod s jízdními koly
Stavebniny

Lužná

Kovomat
Restaurace
Řeznictví, uzenářství
2 cukrárny
2 kadeřnictví
Účelové letiště Lužná
Křižovatka železničních tratí
Železniční trať č. 120 Praha – Kladno – Rakovník (jednokolejná celostátní)
Železniční trať č. 124 Lužná u Rakovníka – Chomutov (jednokolejná celostátní)
Železniční stanice Lužná
Silnice II/237 Rakovník – Libochovice – Třebenice
Červená pěší turistická trasa KČT
Modrá pěší turistická trasa KČT
Naučná stezka Louštín
Naučná stezka Vůně dýmu a jehličí
Cykloturistická trasa č. 0102
Cykloturistická trasa č. 0103
Sběrný dvůr
Hřbitov
Vodovod, vodojem
Kanalizace zakončená na ČOV Lužná

Hlavní požadavky na změny v území (nad rámec územního plánu)

Požadavky na změny v území vyplývající z platných ZÚR Středočeského kraje ve znění Aktualizace č. 1 a č. 2

RK 1105: Regionální biokoridor Červená louka - Ryšín
RK 1107: Regionální biokoridor Maxova obora - Prameny Klíčavy

Požadavky na změny v území vyplývající z rozpracované Aktualizace č. 3 ZÚR Středočeského kraje (návrh pro SJ)

Žádné záměry nevyplývají

Požadavky na změny v území vyplývající ze Strategického plánu rozvoje obce Lužná 2017-21

Vybudování nových cyklostezek
Dokončení kanalizace ve zbytku obce
Výstavba domu pro seniory
Výstavba Nové tělocvičny v ZŠ Lužná

Pozitiva

Negativa

Životní prostředí

Existence těžebních dobývacích prostorů
Velmi vysoký podíl lesů
Harmonická krajina okraje CHKO Křivoklátsko
Celkově příznivé hodnocení vodního hospodářství
Nadprůměrné zastoupení lokalit se zvýšenou přírodní hodnotou – CHKO Křivoklátsko
Území přírodě blízké až přírodní (KES > 3)

Existence poddolovaného území ve větším rozsahu
Významný výskyt deponií na území obce
Celkově méně příznivé hodnocení ovzduší

Lužná

Hospodářský rozvoj

Technická infrastruktura – vodovod, kanalizace Výborné napojení na dálnici D6 Výborná dostupnost Rakovníka Výborné napojení na Rakovník i na Kladno a Prahu železnicí Průmyslový provoz – cementárna Více turistických cílů – železniční muzeum, muzeum amerických historických automobilů, zřícenina hradu Hlavačov, naučná stezka, lesy vhodné pro houbaření Nízká nezaměstnanost Příznivá míra podnikatelské aktivity	Není přímé napojení obce na nadřazenou silniční síť Absence plynofikace
---	--

Soudržnost společenství obyvatel

Kompletní občanská vybavenost – mateřská a základní škola, zdravotnické zařízení, pošta, knihovna, muzea, sportovní hřiště, obchody, pohostinství Velmi nízký podíl neobydlených bytů Příznivé tempo bytové výstavby	Mírný pokles počtu obyvatel Méně příznivá věková struktura obyvatel Starší bytový fond
--	--

Vyhodnocení územních podmínek a potenciálů jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území

Životní prostředí	+
Hospodářský rozvoj	+
Soudržnost společenství obyvatel	0 (+)
Zařazení obce do kategorie vyváženosti pilířů URÚ	1

Problémy/závady k řešení v územním plánu

Vysoká míra zornění zemědělské části volné krajiny, velké půdní bloky, velmi nízký podíl ekologicky stabilních ploch
Prakticky veškerá zemědělská půda na území obce ohrožená větrnou erozí
Velmi řídká cestní síť v zemědělské krajině západně od sídel Lužná a Lužná II
Ostrý kontakt obvodu obytných území sídel Lužná a Lužná II a intenzivně obhospodařované zemědělské krajiny, absence měkkého krajinného přechodu
Napřímený/regulovaný tok Křížového potoka, koryto potoka orané až na břehovou hranu vodního toku, úplná absence břehových porostů
Brownfields areál nedostavěného bytového domu na jižním okraji správního území obce
Poměrně velký rozsah poddolovaných území (většina ale v lesích ve východní části obce)
Negativní vliv skladů fy. Explosia a.s. (zóna havarijního plánování)
Četná stará důlní díla >> v rámci návrhu urbanistické koncepce a koncepce uspořádání krajiny posoudit, zda stará důlní díla nemají zvýšenou hodnotu (kulturní, historická, technická či přírodní) a zda je nelze využít jako atraktivitu (např. pro rekreaci, relaxaci, cestovní ruch apod.)
Nesplněný standard dostupnosti MŠ: poloměr pěší docházky 600 m do MŠ nepokrývá jižní část obytného území jádrového sídla Lužná
Absence mateřské školy v části obce U Nádraží (sídlo splňuje spodní práh počtu obyvatel pro udržitelnost mateřské školy)
Nesplněný standard dostupnosti ZŠ: poloměr pěší docházky 800 m do ZŠ nepokrývá jižní část obytného území jádrového sídla Lužná
Absence centra denních služeb, resp. denního stacionáře (dle Standardu dostupnosti veřejné infrastruktury má být přítomný v obci velikostní kategorie obce Lužná)
Absence ordinace praktického lékaře pro děti a dorost (nesplněný standard dostupnosti – přítomnost v obci)
Absence ordinace zubního lékaře (nesplněný standard dostupnosti – přítomnost v obci)

Lužná

Absence ordinace gynekologie a porodnictví (nesplněný standard dostupnosti – přítomnost v obci)

Absence lékárny (nesplněný standard dostupnosti – přítomnost v obci)

Nesplněn standard pěší dostupnosti ordinace praktického lékaře pro dospělé – poloměr pěší docházky 600 m nepokrývá jihovýchodní část obytného území jádrového sídla Lužná

Pěší docházka požární zbrojnice SDH 1 000 m v jihovýchodní části sídla Lužná

V těchto obytných sídlech nesplněna pěší docházka požární zbrojnice SDH 1 000 m: Lužná - u nádraží

Většina obytného území jádrového sídla Lužná leží mimo pěší dostupnost dětského hřiště 200 m od obytných domů

Většina obytného území jádrového sídla Lužná II (U Nádraží) leží mimo pěší dostupnost dětského hřiště 200 m od obytných domů

Většina obytného území jádrového sídla Lužná leží mimo pěší dostupnost hřiště pro mladší školní děti 500 m od obytných domů

Absence hřiště pro mladší školní děti na území obytného sídla Lužná – U Nádraží (Lužná II) – nesplněn standard pěší dostupnost hřiště pro mladší školní děti 500 m od obytných domů

Prakticky celé obytného území jádrového sídla Lužná (kromě severní části historického jádra) leží mimo pěší dostupnost hřiště pro mládež a dospělé 1 000 m od obytných domů

Nová obytná zástavba U Vodojemu a sportovní areál Tatran Lužná leží mimo pěší docházku zastávek VHD

Chybějící bezpečné propojení Lužné a Lužné II pro chodce a cyklisty

Malá kapacita tělocvičny v ZŠ (Strategický plán rozvoje obce Lužná 2017-21)

Chybějící lékárna (Strategický plán rozvoje obce Lužná 2017-21)

Absence domova pro seniory (Strategický plán rozvoje obce Lužná 2017-21)

Pěší docházka veřejné parkové zeleně 300 m od obytného domu není splněná na celém území jádrového sídla Lužná mimo historické jádro a mimo nový obytný soubor U Vodojemu